

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Novi „kmečki prijatelji“.

(Dalje.)

Kmet in duhovščina.

Pri nas v državnem zboru se nimamo demokratske stranke, ali na Nemškem jo imajo; in tam so demokrati še zmirom zoper vsako postavlo glasovali, ki je hotela delavcem in kmetom pomagati, češ, mi moramo le na to delati, da se bode sedanja bržava podrla prej ko mogoče. Torej ta stranka ni gospodarska, ona tudi ne zna ničesar, razun ponavljati vse tiste laži in obrekovanja, ki so jih brezverni protestantski in drugi pisatelji zoper našo sv. cerkev izmislili.

Imeli smo dozdej veliko nasprotnikov sv. vere, ali ti volkovi so bili vsaj toliko premeteni, da so si oblekli, kečar so sli med ljudi, ovčja oblačila. Liberalci so veri nasprotni, ali oni to prikrivajo. Narodovci so nasprotniki sv. cerkve, ali sem ter tje gredo tudi še v cerkev kazat ljudem, kako dobri kristjani da so. Socijalni demokrati pa odločno pravijo: »Mi nimamo vere, Kristus ni Bog, papeža in škofov ne poznamo, zakramentov tudi ne, sploh na večnost ne verjamemo, mi hočemo nebesa na svetu, po smrti jih pripuščamo angeljem in vrbcem!«

Pazi, dragi kmečki bralec, kaj n. pr. demokrati sicer o veri pišejo! Oni imenujejo Kristusa in Mater božjo goljufa.*) Voditelju socijalnih demokratov, Bebelnu, je Mohamed najslavnejši mož Azije. On piše n. pr. »L. 632. je umrl v naročju svoje žene mož, katerega ime je svet napolnilo, največji mož, ki se je kedaj rodil v Aziji.***) Kje pa Kristus ostane? Vidiš, bralec, turška vera uči: »Bog je in Mohamed je njegov prerok«, socijalni demokrat pa še toliko vere nima! On pravi, Mohamed je, Boga pa ni. »Socijalizem in krščanstvo sta različna, kakor noč in dan.****) »Krščanstvo je najbolj hlapčevsko med vsemi hlapčevskimi veroizpovedanji; na potu stoji križ z napisom: Usmiljenje, milostljivi Jezus, sveta Marija, prosi za nas! To je neizmerna ponižnost krščanstva v vsem njegovem siromaštvu. Kdor tako vse svoje upanje na usmiljenje zida, je v resnici zaničevanja vreden siromak*****) Drugače o sveti veri tudi satan v peklu ne govori, toda vam, kmetje, pravi v obraz socijalistični lažnik: »Tej stranki (duhovnikom) ni za vero, katera v nevarnosti ni, ampak za vladarstvo.«

Vera ni v nevarnosti? Ako bomo mi zavrgli sv. križ, kakor so ga nekđaj ljudstva v severni Afriki, v Mali Aziji, prestavil ga bo Bog v druge kraje. On je mogočen dovolj, da lahko izpolni svojo obljubo: »Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklenška vrata je ne bodo zmagala; ali vaši domovi,

kmetje, bodo v nevarnosti, naša draga domovina bo v nevarnosti, ako bo ljudstvo verjelo socijalnim demokratom, ako bo postalo nevernejše od Turkov. Toda mi se tega ne bojimo; kajti kmet je pameten dovolj, da vé, da brez Boga biti ne moremo, da vé, da so mu duhovniki, njegovi sinovi in bratje, boljši prijatelji, kakor demokratje, ki so prišli, Bog vé, od kod k nam. Naj gredo Ingwer in vsi njegovi pristaši v Afriko k zamorcem, ali kam drugam, ter naj tam pokažejo svoje znanje!

Kmet in socijalni demokrati.

Vsi stanovi so neki kmetu sovražni, najbolj sevé duhovniki, tako trde socijalni demokrati; zato se morajo vsi odpraviti, če drugače ne, pa odrezimo jim glave! »Skušnja nas uči, da se le takrat iznebimo zobobola za vselej, če si damo bolen zob izdreti«, torej proč z velikim posestvom, proč z vero, proč z duhovniki, proč z vsakatero oblastjo! Čudno, če nas zob boli, naj ga izderemo, ako nas pa glava boli, ali jo bomo odrezali? Sedanji gospodarski red v državi ni dober, mar se naj zategadelj odpravi vsakateri red in vsakatera oblast? Socijalni demokrat pravi dalje: »Ako hočemo zlo enkrat za vselej odstraniti, mora se odpraviti zasebno premoženje; zemlja ni samo za nekatere, marveč za vse, ona mora biti torej last vseh in ne samo posameznikov. Vsaki, kdor ima veselje do obdelovanja zemlje, naj isto obdeluje, in dotični pridelki so njegovi.«

V tem nam podaja socijalni demokrat svoje gospodarsko izpovedanje. Čudno, v Boga ne veruje, na Kristusa tudi ne, ali on trdi, da je zemlja za vse! Kdo pa je socijalnemu demokratu to povedal, odkod pa ima ta nauk, da je zemlja za vse? — Lovec je šel enkrat na zajčji lov; zagledavši ga, so zajci začeli pobirati svoja šila in kopita, ter so zbežali v grmovje. Le eden se je štel za bolj prebrisanega ter ni hotel bežati. Ta se je ustavil na zadnje noge, vzdignil dolga ušesa ter začel lovca groziti: »Ti mi ne smeš storiti ničesar, svet je za nas vse!« — Lovec se je na to smejal, ter dejal prebrisanemu zajčku: »Prav govoriš, ali jaz imam puško, ti je pa nimaš, zato bodeš ti zdaj moj!« — Pok! Ustrelil je zajca in od te dóbe zajci ne verjamejo več, da bi svet bil za vse.

Nekako tako bi se tudi na svetu godilo, ko bi ne bilo nad nami Boga, katerega otroci smo. Sveta vera nam je razodela, da smo božji otroci, da je svet nas vseh, sveta vera nas uči, da smo dolžni ljubiti se med seboj, da bližnjemu ničesar storiti ne smemo, kar mi nečemo, da bi drugi nam storili. Kdor pa v Boga ne veruje, ta tudi ne more verovati, da bi si ljudje bili bratje, in vsled tega nima pravice tirjati, naj bi svet vseh vkup bila zajedna lastnina; brez vere bil bi človek, kakor žival: močnejša uničuje slabeje brez greha, brez krivice.

*) Sofargue, Materialismus 9.

**) Bebel, Moham. Culturperiode 22.

****) Dietzgen, Religion der Socialdemokratie 26.

*****) Dietzgen c. I. 27.

Svet je za vse, a lastnina je razdeljena. Posamezniki smejo posvetno premoženje posedati, o njem razpolagati, a rabiti jo morajo tako, kakor bi bilo vseh. Krščanski človek se premoženja naj poslužuje, kakor hišnik božji Bogu v čast in bližnjemu v prid.

Socijalni demokrati nam tudi še razlagajo, kako naj bi bili vsi ljudje lastniki sveta: »Vsaki, kdor ima veselje do obdelovanja zemlje, naj isto obdeluje in do- tični pridelki so njegovi.« — Tega novi »kmečki prija- telji« ne povedó, kaj bo z onimi, ki do dela nimajo no- benega veselja? Kmečko delo tudi roke žuli, kosa, oralo, kopalo, vile in vsa druga orodja človeka utrudijo in ko bi treba ne bilo, bi dostikrat najpridnejši kmet rajši v senci ležal, mesto da v potu svojega obraza išče kruha za-se in svoje otroke. Razdelimo vse med vse, potem jih bomo dosti imeli, ki ne bodo hoteli prav nič de- lati, misleči: »Nič ne dé, če jaz ne delam, delal bo že sosed, šel bodem k njemu in delila si bodeva poljske pridelke, ker mora v socijalistični državi biti vse vseh.«

V tej tirjatvi, kmečki bralec, bodeš lahko spoznal, kako je novi socijalistični nauk nespameten, kako ne- varni so tebi ti »novi prijatelji«. Vsakateri kmet dobro vé, kako je pri hiši vse narobe, kedar očeta ni doma. Nihče ne ukazuje, nihče ne uboga, vsak dela ali ne dela, kar se mu prav zdi; in kjer vsakdo dela, kar se mu poljubi, noben ne bode izpolnjeval svojih dolžnostij. Le pomisli, kmet, kaj bode, kedar bodo hlapci rekli: »Živino bomo krmili, kedar se nam poljubi, snopje bo- demo spravljali, kedar bo nas veselilo, vinograde oko- paval, kedar bo nam prav!« Potem bo vse narobe in nazadnje vsi vkup kruha ne bodo imeli. Takih razmer na svetu nikoli ni bilo in jih tudi nikdar ne bode. De- demokrati sicer pravijo: »V državi, katera bo skrbela za to, da bodo imeli vsi državljani dovolj kruha, se kmetu ni treba bati, da bodo kedaj on ali pa njegovi otroci stradali.« Demokrati torej mislijo, da bi potem mogla država kmete s kruhom oskrbovati. Čudno! Dandanes kmet pridelava ljubi kruhek, kmet orje in seje in žanje, Bog pa mu daje k temu dežja in solnca. Od kmeta do- bivajo kruh še le drugi. V bodoče pa bo neki država delila kmetom kruh, demokrati so tisti čarovniki ali coperniki, ki bodo v velikih tovarnah iz kamenja delali kruh, potem nikomur več stradati ne bo treba in delali bomo tudi le tedaj, kedar nas delo veseli. To ti de- demokrat obeta, ali od obljube do izpolnitve je dolga pot. Od obljub se še nihče ni zredil, tudi kmetje ne, in naši kmetje niso tako kratke pameti, da bi ne uvideli, kako prazne in neumne so te obljube naših »novih prijate- ljev«, socijalnih demokratov. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Pridiga,

katero so govorili premilostljivi knez in škof lavantinski dr. Mihael Napotnik v začasni cerkvi o. frančiškanov o priliki blagoslovljenja peterih novih zvonov za novo farno cerkev blažene Device Marije, matere milosti, v Mariboru na devetnajsto pobinkošno nedeljo,

13. oktobra 1895.

I.

Prav stara je sicer navada, da se rabijo zvonovi pri službi božji. Saj je nosil že viši duhovnik v jeruza- lemskem templju krasno oblačilo, na katerega koncih je viselo dvanajst iz čistega zlata vlitih zvončkov, da bi njihovo milo zvonjenje poviševalo službo božjo. (II. Moz. 28, 33. 35.) Vendar pa še v prvih stoletjih niso imeli kristijani zvonov, ker so morali večinoma na tihem v

podzemeljskih jamah in skrivnih brlogih opravljati svoje svečanosti. Pač velika žalost, kaj ne predragi? Ali ne zavlada globoka žalost, ko vtihnijo in obmolknejo zvo- novi na Veliki četrtek? In takošna doba tihe žalosti za ver- nike so bila prva tri stoletja po Kristusovem rojstvu. Pa kakor vskipi vsako krščansko srce veselja in radosti, ko na Veliko soboto zapoje zvon z visokih lin, oznanjujoč ve- selo vstajenje, tako radosten čas, bi rekel, je napočil za cerkev, ko je v začetku četrtega veka vrli cesar Kon- stantin Veliki dovolil kristijanom, da smejo očitno po svoji sveti veri služiti troedinemu Bogu. Začeli so sedaj kristijani zapuščati svoja skrivališča in zidati lepe hrame in hiše božje. In kmalu so sprejeli tudi zvonove za cer- kvne slovesnosti. Nekateri trdijo, da je sv. Pavlin († 431), škof v Kampanjskem mestu »Nola« pri Neapolju, omi- slil in vлил prve zvonove. Drugi pa resnijo, da je irski škof, sv. Fokern, ki je umrl okoli leta 490 in katerega časté zvonarji kot svojega patrona, iznašel in vлил prvi zvon. Bodi temu, kakor bodi, gotovo in dognano je, da je že v sedmem stoletju papež Sabinijan (604—606) vpeljal zvonove v cerkvi, in da so pri njegovem po- grebu v Rimu prvokrat peli zvonovi mrtvaške žalostinke. Od te dobe se je poraba zvonov pri cerkvenih opra- vilih v kratkem razširila po vsem krščanskem svetu. Ni dolgo trajalo, in šteli so si najbogatejši plemiči v posebno čast, ako so mogli za cerkve in kapele pri- skrbovati zvonove, ki so nosili njihova krstna imena. In tako se je našlo tudi v tej fari mnogo blagodušnih dobrotnikov, ki so oskrbeli petero zvonov, katerih prvi in največi tehta 4121 kilogramov ali okoli 82 stotov in poje glas G; drugi šteje 2488 kilogramov ali 48 stotov in ima glas H; tretji je težek 1300 kilogramov ali 26 stotov in poje glas D; četrtri ima 700 kilogramov ali 14 stotov in zvoni glas g; peti in najmanjši tehta 311 kilogramov ali 6 stotov in doni glas h. Vbrani so torej ti zvonovi v soglasju Gdur in tehtajo skupno 8920 ki- logramov ali 176 stotov. Vsa teža pa z opravo vred znaša 14.200 kilogramov ali približno 282 stotov. Iz teh podatkov smemo sklepati, da bode to zvonjenje krepko, krasno, veličastno.

Pa kakor je raba zvonov v cerkvi starodavna, tako so tudi obredi ali ceremonije staročastite in prepo- membne, s katerimi blagoslovlja cerkev nove zvonove. Po zvunanjem je to blagoslovljenje močno podobno sv. krstu, posebno ker se k temu opravi tudi kumi ali botri jemljejo. Vendar pravi krst to ni, ker se zakra- ment sv. krsta deli le umnim stvarjem in živim, ne pa neživim in brezumnim; mnogoveč je ta obred le blago- slovitev, ki kaže, da se zvonovi odločijo od drugih stva- rij in se posvetijo Bogu, njegovi službi ter da so nekako podobni živim stvarjem, ki stopijo s farniki v duhovno zvezo. Nimajo sicer src, ali vendar z župljani žalujejo in se radujejo; nemi so, vendar znajo govoriti in sicer o raznih priložnostih različno, a takó, da jih prav do- bro umeje in čuti vsak verni kristijan.

Psalmi, katere molijo škof in duhovniki pri posve- titvi zvonov, so tako odbrani, da bi se naj Bog usmilil kristijanov in je mogočno branil, ker prihaja od njega vsak dober in popoln dar. — Po odpetju lepih psalmov se zvon znotraj in zvunaj umije, kar pomenja, da mora vse, kar se Bogu izroči, čisto biti in brez madeža, da morajo torej farani na zvonov klic s čistim srcem pri- hajati k službi božji. — Potem se zvon mazili sedem- krat zvunaj in štirikrat znotraj v podobi križa in med molitvami. Maziljenje s sv. oljem in sv. krizmo pomenja milost božjo, katera težave pri izpolnjevanju božjih za- povedij slajša in lajša ter podaje moč zoper skušnjavca in zapeljivca. In sveti križ je bogati vir, iz katerega tekó vse milosti, kakor je molitev tisti pripomoček, s katerim si izprosimo potrebnih milostij. Sedmero zvunaj

napravljenih križev pomenja, da vabijo zvonovi kristijane k prejemanju sedem sv. zakramentov, teh sedem sadov na drevesu križa, in pa k molitvi s pogledom na svetopisemske besede: »Sedemkrat na dan Te hvalim zavoljo sodeb Tvoje pravice«. (Ps. 118, 164). In četiri notranji križi kažejo, da bodo zvonovi od vseh štirih strani klicali in vabili kristijane k poslušanju besede božje takó, da smemo o zvonovih reči, kar je sv. apostol Pavel rekel o apostolih: »Po vsem svetu je šel njihov glas, in do konca zemlje je segala njihova beseda«. (Rimlj. 10, 18).

Pri maziljenju prejme zvon ime kakega svetnika ali kake svetnice, to pa v znamenje občnosti svetnikov, v kateri so kristijani na zemlji, duše v vicah in svetniki v nebesih. Zvonovi so pa v sredi med zavezniki, so tolmači med kristijani na zemlji in svetniki v nebesih. Prav častitljiva in sveta imena dobijo danes blagoslovljeni zvonovi. Prvi in najteži bode imenovan »Mati milosti«; drugi »Franc-Jozef«; tretji »Antonij«; četrti »Filumena«; peti in najlažji »Štirinajsteri pomočniki«. Glejte, preljubi poslušalci! Vsi ti izvoljeni svetniki in svetnice božje Vas bodo z bronastimi jeziki težkih zvonov neprestano opominjali, da hodite za ljubim Jezusom po potu v večno izveličanje. — Po dokončanem maziljenju se postavi kadičnica z dišečim kadilom pod zvon v opomin, naj se molitve iz naših src vzdigajo kakor duhteča vonjava proti oblakom, da bomo po besedah sv. apostola Pavla dober, prijeten duh pred Bogom (II. Kor. 2, 15), in v znamenje, naj bode povsodi, kamor pridoni glas zvonov, vse tako polno milosti in blagoslova, kakor je notranji prostor zvona poln dišave.

K sklepu vse slovesnosti poje dijakon prelepi evangelj o blagih sesticah sv. Marti in sv. Mariji, ki sta obedve skrbno stregle Jezusu — prva telesno in druga duhovno. In to opominja Vas, predragi kristijani, da delate z dobrim namenom vse za Jezusa. Da, tudi zvonovi kličejo visoko z zvonika: »Kristijani, iščite pred vsem božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo Vam bode pridodano«. (Mat. 6, 33).

(Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Vino gorice.

Morda se komu ovi napis nepotreben dozdeva, kakor da bi še kje drugje vino izviralo in ne le rastlo v gorici; ali vendar je opravičen, kajti sedanji čas vino izvira v vsaki mlaki, se dela v vsaki pivnici — namreč čorba ali ponarejeno vino. Neki kupec mi je pravil, da so ljudje ime in okus pravega vina popolnoma zgubili tako, da za pravo vino ne poprašujejo več ter so zadovoljni, da jim le kaj po grlu teče in praska, samo da je po ceni. Pri nas se dobi taka kaluža z litersko steklenico vred za 26 novčičev. Na hude posledke različnih boleznij pa ne pomislijo. — Kakor so egipčanski čarobniki božje čudeže, po Mojzesu storjene, posnemali ali »podobne« napravljali, tako sedanji čas učeni ljudje delo božjih rok, t. j. naravno vino posnemajo, ali podobno delajo: enakega pa storiti ne morejo. Neskončno veliki je namreč razloček med umetno čorbo in zlato kapljico naravnega vina.

1. Vsebina vina. Vino je tekočina, ki je večinoma iz vode, alkohola in različnih drugih tvarin: kiseline, čreslovine, beljakovine, glicerina, razne soli, barvila, zračnega olja, sladkorja in ogljenčeve kiseline. Razkrojba navadnega vina kaže poprek naslednje množine različnih tvarin: vode 87,0 %, alkohola 10,0 %, vinskega

kamena 0,65 %, vinske kiseline 0,50 %, čreslovine 0,15 %, kisa kiseline 0,07 %, jantara kiseline 0,12 %, glicerina 0,60 %, beljakovine 0,10 %, soli 0,25 %, sladkorja 0,20 %, različne snovi 0,58 %.

Alkohol, navadno špirit ali vinski cvet imenovan, je tekočina nebarvna, prozorna, oživiljajočega duha, začrnega okusa; užgana gori bujno z višnjekastim plamenom pa brez dima; omami in opijani pivca.

Ogljenčeva kiselina nastane pri vrenju mošta; večinoma iz soda izpuhti, nekoliko je pa itak v vinu zastoj; ter daje vinu okrepljen in hladiven okus. Pri natakanju se tako vino peni, ker ta kiselina v mehurčkih iz vina uhaja. Penušica ima te kiseline mnogo v sebi.

Glicerin je prozorna, brezbarvna, sladka, siropu podobna tekočina, ki se dela pri vrenju mošta.

Čreslovina je v skorji dreves, posebno hrastov, pa tudi v mehuncih in peških grozdja, ki se še le pri vrenju razvija ter v mošt tem obilnejše dojde, čim dalje združgano grozdje v kadi pustiš. To daje vinu stalnost in zdravje. Črnina ima obilno čreslovine.

Kiseline so različne: jabelčna, citronova, jantarova, kisovalna in vinska kiselina. Več ko je tega, kislejšje je vino. Navadna kiselina v vinu je vinska kiselina. Vsako, še tako zrelo grozdje je nekaj v sebi ima. Ona se s kalijem spoji ter daje: srez, vinski kamen ali birso, ki se na doge prime.

Beljakovina, sladkor in gumi so snovi vina, ki mu brž dajo žolto lice in prijetno dišavo — cvet.

Končno so v vinu raztopljene tudi soli. V vsakem vinu nahaja se: Kalij, natron, apno, magnezija; žveplena, fosforna in kremenčeva kiselina; ali še celo tudi železo.

Te različne tvarine vé ljubi Bog tako pomešati, da dobimo zlahotno vinsko kapljico, ki razveseljuje naše srce, nam daje moč in zdravje, pa nas tudi opominja nebeskega Očeta zato hvaliti. Vino je zdravilno, ako je naravno in tudi samo zdravo. Popačeno in bolno vino pa je za človeka pogubelno. Zato še moramo pri tej priliki pomisliti:

2. Bolezen vina. Vsak nered v človeškem telesu povzroči bolenje. Ako je le drobtica v očeh, med zobmi ali v koži, nas že boli. Tako tudi vino postane bolno, ako je kaj krivega v njem, ako zgoraj omenjenih snovij le ena izdatno prevlada druge; najhitreje vino zboli, če v njem prevlada ali voda ali pa kiselina kisa. Torej je treba v lepem času trgati, ne pa v deževnem. Bolezni vina zaprečimo, ako skrbimo za snažno posodo, za zdravo klet in za dobro sorto trsov. Sode imej odprte na hramu, ter jih pred natakanjem dobro podkuhaj in užvepli. Kadar ti žveplo v sodu ne gori, ga ne natakaj; ako žveplenke nimaš, poskusi ga s špalico. Če pa sode v kleti shranimo, jih moramo dobro žvepliti in zabiti, pa nekaterekrat to zopetovati. Tako ostane sod vedno poražen in zdrav, in tudi vino v njem je dobro. Nekateri pa žvepla ne poznajo. Take žveplenke ali požvepleni traki se dobijo v vsaki prodajalnici prav ceno; $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ ene žveplenke za polovnjak zadostuje, in ko začneš natakati, ga zopet tako požvepli — vselej! Pa žvepla na vino nikoli ne zažigaj, kadar je sod navan. To dela pljuvanje in glavobol, pokvari želodec in pljuča. Tudi reje ne shranjuj poleg vina, repe in korenja, krompirja in zelja, ker to rado plesnuje, zrak okuži, vino ga na-se potegne, posebno zeljno kiselino. Prhljadi odpravi, vodo izpelji, gantarje vzdigni, klet in stene ometi, da boš imel več veselja v snažni pivnici piti in peti, ti in tvoji mejaši. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 26. oktobra v Poličanah (za svinje). Dne 28. oktobra v Št. Juriju ob južni žel., v Ar-

vežu, Cmureku, Slov. Bistrici, Koračici in na Muti. Dne 29. okt. v Koprivnici. Dne 30. okt. v Konjicah in Imenem (za svinje). Dne 31. okt. na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Zagreba. [Konec.] (Presvetli kralj) je drugi dan, dne 15. okt., najprej obiskal stolno cerkev. Lepa je, lepa, velikanska, vsa iz rezanega kamna in dve vrsti visokih stebrov jo delita v tri ladje. Pri cerkvenih vratih so kralja pričakovali nadškoj Jurij Posilovič s stolnim kapitelnom in drugo duhovščino. Po nagovoru so spremili nadškoj presvetlega kralja pred veliki oltar. Po sv. maši in blagoslovu z Najsvetejšim pa je zadonela na koru cesarska pesem, in kralj si je dal v sredi cerkve predstaviti posamezne duhovnike. Nato se je milostni kralj podal v vojaško bolnišnico, potem je obiskal topničarsko vojašnico, srbsko cerkev in vseučiliško poslopje. Nadalje si je v torek še presvetli kralj ogledal mnogo drugih zavodov, šole, bolnišnice in vladno poslopje. Koderkoli se je vozil ljubljani kralj, povsod ga je mnogobrojna množica navdušeno pozdravljala. Istotako je bilo tudi tretji dan. Najprej je kralj obiskal grško-katoliško cerkev, nato pa mestno hišo. V krasni dvorani ga je pozdravil župan Mošinski z mestnimi odborniki. Nato se je peljal milostni vladar, da si ogleda židovski tempelj, od tod pa se je napotil v sodnijsko poslopje in ob 10. uri v jugoslovansko akademijo, ki je vladarju izvestno dopadla. Popoldne še je obiskal protestantsko cerkev, samostansko šolo in končno Rudolfovo vojašnico. Večer ob 8. uri pa se je premilostni kralj odpeljal z dvornim vlakom, obljubivši, da nas spet v kratkem obišče. — Tako so minoli ti trije, res kraljevi dnevi. Vse se je vršilo v najlepšem redu; zgago so le delali madjarski uradniki z ogersko zastavo na velikem slavoloku in Srbi s srbsko zastavo na svoji cerkvi. Vseučiliški dijaki so tako dolgo razgrajali, da sta se zastavi odstranili. Zato pa je v torek večer 20 Madjarov do krvavega nateplo sinova poslanca dr. Franka, enega tako hudo, da je bil v smrtni nevarnosti. To je druge vseučiliščenike tako razjarilo, da so v sredo sežgali madjarsko zastavo pred Jelačičevim spomenikom. To pa je bojda tako hudodelstvo, da zdaj sedi 27 dijakov v zaporu, in da nam bodo Madjari poslali brž novega bana, ki nas bode krotil z vislicami. Ne, mi se ne udamo! Mi nočemo biti madjarski hlapci! Još Hrvatska ni propala!

Iz Konjic. (Občni zbor) podružnice sv. Cirila in Metoda v Konjicah, ki bi se bil imel vršiti dne 29. septembra 1895, pa se je zaradi prealega števila došlih udov moral odložiti, vršil se bode dne 10. novembra 1895 ob 3. uri popoldne v prostorih konjiške posojilnice pri vsakem številu navzočih udov in sicer s sledečim vspešnim: 1. Pozdrav in poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. govor o ljudski vzgoji; 4. volitev načelstva; 5. razni nasveti. Želeti bi bilo, da bi se društveniki in tudi drugi bolj zanimali za to važno narodno društvo in njih torej uljudno vabimo, da se udeležé občnega zbora polnoštevilno. Gosti dobro došli! Po občnem zboru zabava v gostilnici gosp. Janeza Widmarja, hiša gospoda Petra Dobnika v Konjicah. Odbor.

Iz Slovenskih goric. (Vinorejsko društvo) je imelo pri Sv. Benediktu dne 29. septembra glavno skupščino. Iz poročila povzamemo, da je imelo društvo do sedaj 41 članov, 5 novih članov pa mu je pristopilo. Društvo sestavljajo različni stanovi, kot: 2 čast. duhovnika, 1 c. kr. uradnik, 5 gg. učiteljev, 1 gdč. učiteljica, 2 trgovca, drugi pa so kmetje. V tem društvenem letu

so bile 3 odborove seje in 3 glavne skupščine. Pri teh prilikah se je, kakor društvena pravila terjajo, razgovarjalo o vinorejstvu. Tudi potovalni učitelj gosp. Belé je počastil naše društvo z zanimivim govorom »o vinoreji«. Hvala mu! Država je na odborovo prošnjo poslala 4000 rezanic ameriške trte. Pet trsnic se je za društvo priredilo, v kojih so letos rezanice nad dva metra dolge rozge pognale. Imelo bode lastnih rezanic, da se polagoma začenjajo novi nasadi z ameriško trto. Naš čislani načelnik g. Anton Roškar si mnogo prizadeva za napredek vinorejstva, preskrbel je tudi članom blizu 300 kg modre galice, katera se je med društvenike po najnižji ceni (22 kr.) razdelila. Letos so vinorejci po naših goricah skoraj povsod škropili. Pri tej skupščini se je potrdil poprejšnji odbor tudi za prihodnje leto. Omeniti je, da naše mlado društvo jako podpirata častita gospoda domača duhovnika z dobrim svetom, pa tudi gmočno. Bodi jima hvala! — Upamo torej, da naše društvo ima prihodnost, saj gre za gmočno zboljšanje kmeta. Ako naše vinske gorice zopet obilo žlahtnega vina rodijo, povrne se blagostanje v lepe Slovenske gorice. Dalje se poroča, da odbor prireja društvenikom zabave. Šentlenarsko pevsko društvo s svojim jako marljivim vodjo je k zabavi mnogo pripomoglo, pa tudi godba na lok je prikupljiva. Čuditi se je majhnim dečkom in deklicam, ker tako mično pojó, in znajo lok spretno rabiti. Jako priporočamo to dobro družbieo. K zabavi so pripomogle tudi gledališke igre. Naši diletantje so svoje uloge povoljno rešili; posebno kažeta zmožnost za ta posel Tonika Fekonja in Vinko Križan. Žal, da nimamo primerenih iger za naše ljudstvo! Skoraj v vsaki igri najdemo po snovi in po obliki kaj pomanjkljivega. Želeti je, da kako spretno pero nam dobrih iger spiše ljudstvu v poduk in zabavo. Ker odbor vinorejskega društva si stavi za častna nalogo skrbeti za povzdigo vinorejstva in za pošteno zabavo, zato uljudno vabi vse zavédne iz Slovenskih goric, da pristopijo k našemu društvu; v slogi je moč! — Posebno se zahvali odbor za dobro postrežbo gostilničarju Josipu Kramarju in gospodični Marici Jamnik, posestnici.

Iz ptujske okolice. (Zborovanje.) Naši bratni društvi v Krčevini in v Podvincih sta že dne 22. sept. skupno priredili v slovenski šoli shod z govori, deklamacijami in petjem, dasiravno sta bili šele nekoliko poprej ustanovljeni. Udeležba ni bila Bog vé kako velika, pa bilo je dovolj dovetne in navdušene slovenske mladine navzoče. Nastopila sta dva govornika. Prvi je govoril o koristi branja za kmečko ljudstvo ter je z mnogimi zgledi pojasnil korist in potrebo branja. Navduševal je posebno mladino za pridno prebiranje dobrih knjig in časnikov, katere imata obe društvi na razpolaganje. Drugi govornik je izpregovoril o ljubezni do materinega jezika. Razložil je, kako moramo ljubiti jezik, ki ga nas je mati učila, kako ga moramo radi govoriti, gojiti in v sladkih materinskih glasih radi popevati, ki se ga ne smemo nikdar in nikjer sramovati. Na predlog predsednikov so poslušalci zaklicali obema govornikoma trikratni »živio!« Deklamovale so se tudi štiri pesmice in h koncu še nekatere lepe zapele. Sklenilo se je, da se začne z oktobrom pevske vaje za obe društvi, ki je bo vodil g. predsednik Zupančič. Domač pevski zbor, ta nam je pred vsem potreben, da bomo lahko dramili z lepo slovensko pesmijo zaspance. Takih zborovanj s podučnimi govori, kakor je bilo to, si še želimo več, da bodo ljudje spoznali za kaj se gre ter začeli bolj ljubiti domačo zemljo in domačo govorico.

Iz Celja. (Narodni dom.) Pod streho je ta krasna stavba. Tujec in domačin »mečeta oči« očitno ali nehote na naš Narodni dom. Koliko truda nas je stalo, da smo zmagali s svojo prošnjo; koliko truda, da

smo se v vsaki malenkostni točki zedinili sami, (saj kolikor sre, toliko želj.) in sedaj: glej jo, dozidano, še surovo stavbo! Kak' veličasten prizor! Kaj pa še le bo, ko bode v vsem svojem mladem licu, oblečena po naj-novejši šegi, stala pred nami, kar pričakujemo za drugo leto. Onoj sta vihrali raz dozidanega doma zastavi. Parsarski pomočniki bi ju bili radi požgali, pa si niso prav upali, ker straža ni spala. Zato pa se je razletelo neko okno na hiši g. dr. Sernca in porosil hišo g. M. Vošnjaka črn dež, kar vse ni nič novega v nemško omikanem Celju. — Celje dobi svoje gledisko društvo. Ali se spleča? Sicer pa, ako pogledamo po gledišču, sta razven vojašine skoraj dve tretjini Slovencev v njem! Kedar dobimo svoje gledišče? Veste kedar? Drugo leto v Narodnem domu. Med tem pa diletanje — vaje!

Od Sv. Trojice v Halozah. (Trgatev; šola.) Trgatev je skoro končana. S strahom in upom smo je pričakovali. Hvala Bogu, da se je dobro obnesla. Izvzemši ušive gorice, pridelali smo veliko več, mnogi pa dvakrat toliko kot lani. In dobra kapljica bode, saj drugače ne more biti. Vreme je bilo najugodnejše. Ne verujte tistim trgovecem in krčmarjem, ki iz gole dobičkarije trdijo nasprotno, samo da bi vino po ceni kupili, pa drago prodajali! Ali ko se veselimo letošnjega pridelka, gledamo s strahom v bodočnost. Trsna uš se vedno dalje širi in ni ga več skoraj vinograda v naši fari, ki ne bi bil okužen. Čez par let, bojimo se, bodo lepe naše gorice uničene. In v teh žalostnih časih zahteva — čudimo se — šolska oblast, da bi v šoli pri Novi Cerkvi ustanovili še četrty razred! (Razven te trirazrednice imamo v naši fari še dvorazrednico pri Sv. Duhu.) Občine so sicer prosile, naj se namesto 4. razreda vpelje poldnevni poduk. Bodo-li zgorej ugodili naši utemeljeni prošnji, ne vemo, pa prosimo jih močno zato.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V torek se je spet sešel državni zbor. Ministerski predsednik, grof Badeni, je prečital v poslanski in gosposki zbornici vspeh nove vlade. Državni zbor ima dognati državni proračun, pogodbo z Ogersko, potem volilno in davčno preosnovno in civilnopravni red. Voditeljica nove vlade je pravičnost. — Grof Badeni in finančni minister Bilinski sta bila v soboto in nedeljo v Budapešti, da sta se domenila z ogersko vlado, kdaj in kako se naj vrši pogodba med Avstrijo in Ogersko. — Včeraj in danes je v Št. Hipolitu katoliški shod.

Gornje Avstrijsko. Ono nedeljo je katol. ljudsko društvo praznovalo v Lincu 25letnico svojega obstanka. Po cerkvenem opravilu so na shodu govorili društveni predsednik, dr. Ebenhoch, škof Doppelbauer in dr. Lieber z Nemškega.

Česko. V petek je došel v Prago cesarjev brat, nadvojvoda Karol Ludovik, ter si je ogledal narodopisno razstavo. — V nedeljo je prenehalo izjemno stanje v Pragi. Nad dve leti je ta mora tlačila Čehe. — Ob novem letu začne izhajati vladni list »Pražske Noviny«.

Štajarsko. V nedeljo je prisegel cesarju novi cesarski namestnik, markiz Bacquhem, in danes, dne 24. okt., je došel v Gradec. Ako ne bode naših pravičnin in povsem skromnih zahtev oviral, kličemo mu tudi Slovenci iz dna duše: »Dobro došel, Bog živi!« — Celih 16 udov ljubenske trgovske zbornice je oni dan izvolilo Kupelwieserja državnim poslancem.

Koroško. Na večih shodih se je kmečko ljudstvo izreklo za usmiljenke v celovski bolnišnici, ven-

dar je zato deželni odbor gluh, in te dni je razpisalo bolnišnično ravnateljstvo službe postrežnic, ki za 10 let že dobijo »penzijo«. Dežela pa plačaj in molči! — V Prevaljah so pri občinskih volitvah zmagali liberalci, gotovo letos zadnjikrat.

Kranjsko. Prezvisehi knezoškof ljubljanski so izdali za duhovnike novodilo gledé na deželnozborske volitve. — »Narodni dom« v Ljubljani je že toliko dodelan, da so se vanj preselili »Sokol«, »Dramatično društvo« in čitalnica. — Obe nemški ljudski šoli v Ljubljani sta prenapolnjeni — seveda slovenskih otrok. Proč z nemškutarstvom!

Primorsko. Namesto grofa Fr. Coroninija so mesta izvolila državnim poslancem kneza Hohenloha, hudega nasprotnika Slovencev in hlapca Rotsildovega. — Deželnemu odboru isterskemu se je dostavila cesarska naredba, s katero se razveljavi sklep isterskega deželnega zbora, s katerim so Lahoni hoteli izbaciti hrvaško-slovenski jezik iz deželnega zbora.

Ogersko. Židovski rabinci so se izrekli zoper mešani civilni zakon. Kristijan bo torej moral prestopiti k židovski veri, ako bo se hotel civilno poročiti z židinjjo. Ta prestop k židovski veri do zdaj ni bil dovoljen, ker krščen človek ostane vedno kristijan. Toda v pone-deljek se je v gosposki zbornici sprejela postava, ki tak prestop dovoli, in sprejela se je tudi postava o brez-verstvu. S tem je zmaga židov in frāmasonov popolna.

Vnanje države.

Rim. Papež Leon XIII. so te dni odgovorili avstrijskim škofom, ki so jim bili poslali udanosno izjavo o 20. septembru. — Dne 19. okt. je došlo v večno mesto 150 avstrijskih romarjev. Te dni se poklonijo sv. očetu. — Dne 21. okt. je bil pri papežu ruski veliki knez Konstantin s svojo sestro.

Francosko. Pred tednom so začeli pobirati od kongregacij ali duhovnih družb dedinski davek. Dozdaj so ta davek plačevale kongregacije po smrti svojih udov, vsled nove postave pa ga morajo plačati v določenih letnih zneskih, kar duhovne družbe posebno hudo zadene. — V Carmauxu so steklarji pred par tedni ostavili delo ali začeli štrajkati. Zdaj tem štrajkajočim skoro vsi Francozi pošljajo denar.

Angleško. V Norwichu je bil te dni zbor angleške cerkve. Prišlo je nad 6000 udeležencev. Razgovarjali so se o pismu, v katerem papež Leon XIII. Angležane vabijo v naročje katoliške cerkve. O zedinjenju se na tem zboru sicer še nič ni sklenilo, ali že to je veliko vredno, da se Angležani zanimajo za papeževo misel.

Nemško. Nedavno je neki delavec ubil tovarnarja, ker ga je odpustil iz službe. Vsled tega se cesar Viljem obrača v nekem oklicu do nemškega naroda, naj sterc socijalizem. — Oni dan so odkrili v Alzaciji pri Wörthu spomenik cesarju Frideriku. Cesar Viljem je pri tem malo Francozê podražil z besedami, da hočejo Nemci Alzacijo in Lotaringijo braniti zoper vsakega sovražnika.

Rumunsko. Naši sosede Rumunci so dobili novo ministerstvo in sicer liberalno. Ministerski predsednik je Sturdza. Ali bode novo ministerstvo Avstriji sovražno ali ne, tega zdaj ne vemo, pa tudi tega ne, kako dolgo bo imelo državne vajati v rokah, ker nima večine v poslanski zbornici.

Turško. Nedolžna kri Armencev in pa strogo postopanje angleškega, francoskega in ruskega zastopnika v Carigradu sta pripomogli, da je sultan obljubil, da se uvedejo nekatere preosnove v Armeniji. V ta namen se sestavi komisija iz mohamedancev in kristijanov, ki bode preosnove izvedla. Če le ta komisija ne bode preveč počasna!

A zija. Na Koreji, zaradi katere je bila vojska med Kitajci in Japonci, so umorili oni dan kraljico in postavili novo vlado, ki je sestavljena iz japonskih privržencev. Da bi Japonci dobili Korejo popolnoma v svoje roke, tega Rusi gotovo ne bodo dopustili. Mogoče, da se v kratkem zaradi Koreje Rusi in Japonci spoprimejo.

Za poduk in kratek čas.

Slovenci na narodopisni razstavi v zlati Pragi.

IV.

Še nekaj moramo omeniti in to je poslopje malo, podobno kapelici. Plačam 10 krajcarjev in vstopim. Ah! glej, napis ti kaže »Valaška Madonna«. Kaj je to? To je velika slika ali prav za prav so tri slike, predočujoče Betlehem, od slovitega Adolfa Libšerja, spominjajoč nas božične narodne pesmi »Pasli ovce Valaši, na betlémské Salaši«. Na srednji sliki je Marija z Jezuškom, katerega molijo pastirci. Marija je oblečena kakor valaške žene, pred njo klečijo pastirci v belih kožuhih, obuti v opanke; ne daleč od njih vidiš mlekarso posodo. Na levi strani Marija z Jožefom, na desni nad pastirji, kateri bedijo pri svojih ovcah v noči, prikazal se jim je angelj, ki plava v jutrnji megleni zarji, da jim naznani rojstvo. Zares lepa slika, vredna, da si jo človek pogleda.

Na razstavi tudi vidiš podobe, ki predočujejo narodno nošo in narodne šege. Tam v eni hiši sedé predice; kramljuje sučejo kolovrate, vse oblečene v narodno nošo, snažno in lepo. Tu je vse židane volje in prazno oblečeno. In kako tudi ne bi, saj so — svatje. Ženin, lepo oblečen, ima za klobukom s širokimi kraji »pušelj«, kakor kako omelo, in nevesta je vsa v vencih in trakah ter lahko stopa v »nabiksanih« škornjih z dolgimi golenicami in visokimi petami. Zopet na drugi strani vidiš, kako prideta dva v svate. Stari, najbrž oče z velikim dežnikom pod pazduho, stopa naprej, se spoštljivo odkrije in svojo spregovori. Mati nevestina ima precej opraviti, oče pa se modro drži, kakor bi ga pod nosom bril, med tem ko dekle skrivaj tu in tam pogleda na ženina, — prihodnjega moža. In to je bilo vse tako živo predočeno, da če si kedaj kaj takega bral ali slišal, zdelo se ti je, da se res vse pred teboj godi.

Na razstavi je bila tudi neka »mašina«, okoli katere se je v navadnem času vse zbiralo. Kaj je neki? Pristopiva bliže! Glej — klobase delajo in še kako? Tu ti je djal pri enem koncu celi kos mesa v »mašino« in pri drugem koncu so kar iz nje letele kuhane klobasice, katere so si ljudje kupovali in jedli!

Vredno pogledati je bilo tudi staro Prago, seosebno zaradi starih rečij, ki si jih tamkaj videl, kakor orožje in sprave iz husitskih vojsk. Tedaj so se ljudje drugače »tolkli«, ko zdaj seveda. Iméli so železne cepce, s katerimi so gotovo vsakega v tla pobili, kogar so zadeli. Da so v razstavi točili za dober denar izvrstno samo češko pivo in vino, je samo ob sebi razumno. In tudi tu si videl povsod, kako je po čeških pivarnah in krčmah življenje, kamor si vstopil. Si zahteval navadnega piva, ni ti bilo treba dosti šteti, pa si se pohladil in okrepčal, in se ti ni bilo treba bati, da bi te glava bolela ali te celo »grizlo«, kakor prè po pivu, ki nam ga naši »dobri« (?) Nemci prodajajo za trdo prisluženi slovenski denar. To je ravno lepo pri Čehih, da vse imajo svoje. Denar pri domačih ostane, pri nas Slovencih pa le tisto kaj velja, kar nam ptujec ukvaši. Ne tako! Glejmo, da bomo povsod le domačine, Slovence podpirali, če kaj kupujemo. In naši Slovenci tudi naj gledajo, da bodo imeli zmirom najboljše blago in naj tudi

ne zahtevajo pri blagu nekoliko za svojo narodnost! To mimogredé povem, prejmer grem iz Prage v Novoves, o kateri prihodnjíc nekaj povem.

Smešnica. A.: »Kako pa je kaj z vašimi bolnimi očmi?« — B.: »Jaz ne vem, pa zdravnik mi pravi, da zdaj že bolje vidim«.

Razne stvari.

(Cesarjev dar.) Za zgradbo novega šolskega poslopja pri Sv. Lenartu v Slov. goricah so svetli cesar iz zasebne blagajnice darovali 300 gld.

(Pomiloščenje.) Svetli cesar so o bivanju v Zagrebu pomilostili 61 kaznjencev iz Hrvaske in Slavonije. Dvema na smrt obsojenima so kazni znižali na 15 let, drugih 59 pa je bilo takoj izpuščenih.

(Častno občanstvo.) Občina Višnja ves je izvolila poslanca gg. dr. Lavoslava Gregorčca in M. Vošnjaka ter župana Jožefa Lipuša za častne občane.

(Zahvala.) Družba sv. Cirila in Metoda in Mohorjeva družba sta darovali lepo število knjig šolski knjižnici pri Sv. Janžu na Vinski gori, za kar se tamošnji šolski svet dostojno zahvaljuje.

(Družba sv. Mohorja) je že začela razpošiljati letošnje knjige, s katerimi bode lahko vsak popolnoma zadovoljen, kajti knjige so res krasne. Vsak ud jih dobi šestero in sicer: »Zgodbe sv. pisma«. II. snopič; molitvenik: »Sv. Jožef«; »Umna živinoreja«. II. knjiga; »Naše škodljive rastline«, IV. snopič; »Pod lipo«. Knjiga za mladino in koledar za l. 1896. Mohorjani naše škofije dobijo knjige v štirih ali petih tednih.

(Marenberg in »nemški šulverein«.) Marenberžani bojda dobijo 14.000 gold. od nemškega šulvereina za zidanje nove šole, kjer hočejo zadnjega Slovenca pohrustati. Judeževi groši nemškega šulvereina se večini Marenberžanov prav dobro podajo! Sploh pa Marenberg ni več avstrijski trg, kajti v občinskem zastopu ima odlično mesto podoba Bismarka, da, Marenberg — pruski Mrhovec!

(Strahovit vihar) je bil v shodni Sibiriji oni teden in napravil velikansko škodo. Podrl je vse hiše v štirih vaseh. Več sto ljudi je bilo ubitih, posebno otrok, katere je veter kar odnašal.

(Odbor akad. tehn. društva »Triglav«.) za zimski tečaj se je sestavil sledeče: Predsednik: Tekavčič Josip, cand. iur.; podpredsednik: Goričar Josip, cand. med.; tajnik: Peitler Fran, stud. iur.; blagajnik: Hrovatin Henrik, stud. tehn.; knjižničar: Wester Josip, stud. phil.; gospodar: Špindler Mart., stud. iur.; odbor. nam. Pregl Maks, cand. med.; revizorja: Verstovšek Karol, stud. phil., in Frlan Josip, cand. med.

(Začetek zime ka-li?) Okoli Irdninga na gornjem Štajarskem niso že samo planine, ampak tudi doline belo odejo dobile; te dni je vedno snežilo. Pred snegom pa je naš poročevalec videl na graščini Trautenfels na planem jagode cvesti.

(Trgatev okoli Ptujja.) Kakovost mošta je letos izvrstna. Vino bode boljše od lanskega. Dozdaj mošt prodajajo liter po 18 do 24 kr.

(Nesreča.) Dne 17. okt. večer je ponesrečil g. Franc Štauffer, nadučitelj na Dolu pri Hrastniku. Padel je z visokega mosta rudarske železnice blizu g. Rücklna, ter se ubil. Bil je vrl učitelj, dober kristjan in narodnjak. Bodi mu Bog milostljiv sodnik!

(Vinska letina v Žitalah.) Trta je ondi letos srednje obrodila; sicer pa bode prav dobra vinska kapljica. Mošt se prodaja po 16 do 20 kr. liter.

(Zvonove) pri novi frančiškanski cerkvi Matere milosti v Mariboru so srečno potegnili v zvonika. Štiri manjše so spravili gor pretekli teden, veliki zvon Matere milosti pa ta ponedeljek popoldne. Kakor smo že naznanili, bodo novi zvonovi prvič zapeli prihodnjo nedeljo, dne 27. oktobra. Le pojte zvoni Bogu v čast — In vernikom v duhovno rast!

(Vsporednica.) Vlada je včeraj dovolila, da se na slovensko-nemški gimnaziji v Celju ustanovi za prvi razred vsoprednica. Učitelj je že določen. Zdaj na Dunaju vedo, kako treba je bilo te gimnazije.

(Hrvaško-slovenski klub.) Kakor neki dunajski časnik poroča, se ti državni poslanci ne vrnejo v konservativni klub. Zopetnemu združenju s konservativnim klubom in s Slovenci, ki so v tem klubu, najbolj nasprotuje g. dr. Ferjančič.

(Vabilo.) »Slov. kat. bralno društvo« pri Novi cerkvi bode imelo v nedeljo, dne 27. oktobra popoldne ob 1/4. uri svoj prvi občni zbor pri Kuzmanu v Polžah. Na dnevnem redu je volitev stalnega odbora, vpisovanje novih udov in prosta zabava. Petje oskrbljuje domači pevski zbor.

(Umirovljenje.) Dva višjesodna svetovalca pri graškem višjem sodišču, Jožef Grogger in Theodor Schönlieb, sta umirovljena. Njuna naslednika naj bode slovenščine zmožna! To je opravičena želja nas Slovencev.

(Deset otrok zgorelo.) V Sajoušekcu na Pruskem je v hiši nekega kmetovalca nastal ogenj. Mož se ni zmenil za otroke v hiši, nego je hitel rešiti živino. Med tem pa mu je zgorelo deset otrok.

(Stara poročenca.) Te dni sta bila poročena v Falkenbergu na Bavarskem ženin in nevesta, ki štejeta skupaj 143 let. On jih ima 75, ona pa 68.

(Sprememba posesti.) Graščini Gornjo Sevnico in v Radečah z vsemi posestvi je lastnik Frid. Fischer pl. Ankern prodal princu Francu Auersbergu za 500 tisoč goldinarjev.

(Nepoštenost.) Poštna upraviteljica Marija Mantoni, ki je bila do konca julija letos na pošti v St. Juriju ob južni železnici, je poneverila 1100 gld. in pobegnila; toda oni dan so jo spravili pod ključ.

(»Štajerski kmet«) ta mesec ni izšel, bržčas pa ga sploh več ne bo na svetlo. Ne bode škoda! Škoda je le za ona dva tisočaka, katera so lani spomladi zložili znani mariborski strijci in ki sta zdaj bržkone posla. Če »Kajhar« res premine, pač drug nihče ne bo za njim žaloval, kakor »pemski Poldek«, ki ga je tiskal, in pa hočki »lačenpergar«, ki je pri vsaki številki za predstavljane člankov zaslužil 25 gld.!

(Za dijaško kuhinjo) v Mariboru so darovali čč. gg.: Mat. Kelemina, župnik pri St. Ilju, 5 gld., Jož. Weixl, kaplan pri Sv. Križu, 3 K, Al. Šijanec, kaplan v Rušah, 3 K, Vesela družba na Muti 5 gld., Fr. Lekše, kaplan v Cirkovcah, 2 gld. in Franc Cerjak, kaplan pri Sv. Benediktu, 5 gld.

(Mariborsko nemško pevsko društvo) tudi hoče podpirati trohljivo celjsko nemštvo, kajti dne 3. novembra napravi večerno veselico v korist celjskemu nemškemu dijaškemu domu. Sicer pa je dovolj revnih učencev in dijakov v Mariboru.

(Ustrelil je) v ponedeljek na Dunaju v Praterju podmaršal Dunst sebe in svojo ženo. Židovski oderuhi so krivi, da je podmaršal Dunst obupal.

(Okrajno bolnišnico) dobijo v Slov. Gradcu. Pa kdaj? To vé slavni deželni odbor, ki vse reči, ki zadevajo nas Slovence in so nam v korist, rešuje prav po polževo.

(Izvrstno trgatv) je imel letos neki posestnik v Sprednji Skalici pri Konjicah. Na dveh oralih vinograda je pridelal 90 hektolitrov (31 polovnjakov) mošta.

(Stroj za molzenje.) Neki Angležan je izumil stroj, s katerim lahko eden človek v 10 minutah pomolze 10 krav. Na vimeni se namreč pričvrstijo kavčukove cevi, ki so v zvezi s sesalnim strojem. Vsaka krava se pomolze v 3 do 5 minutah, lahko je pa molzti hkrati tudi več krav.

(Pri volitvi predsedništva »Slovenske Matice«) so bili dne 17. oktobra zopet izvoljeni: predsednikom profesor Fr. Levec; podpredsednikoma profesor dr. Fr. Lampé in ljubljanski župan Graselli; na novo kot ključar kanonik Sušnik.

(Grof Taaffe), bivši mnogoletni ministerski predsednik, je bil na svoji graščini Nalžovo pred kacimi 14 dnevi nevarno zbolel. Te dni pa se mu je zdravje nekoliko obrnilo na bolje.

(Nesreča zaradi kolesarjev.) Dne 21. okt. so se blizu Sv. Križa na Murskem polju ustrašili treh kolesarjev konji težko obloženega voza. Voznik je padel pod kolesa, ki so ga hudo zdelala. Reveža so potem po železnici spravili v radgonsko bolnišnico.

(V toplicah na Dobrni) je bilo letos 1170 gostov. Le-ti so meseca avgusta priradili koncert v prid ubogih šolskih otrok. Z čistim dobičkom se je nakupila obleka in obuvalo tako, da je bilo dne 4. oktobra, na god presvetlega cesarja, 60 ubogih šolarjev obdarovanih.

(Trgatv na Dobrni) in okolici je bila letos dobra. Posebno oni posestniki, ki pridno obdelujejo svoje vinograde in škropijo, so dobili precej in dobro kapljico. Nekdo je nabral na petih oralih gorice 40 polovnjakov.

(Ženska, hujša od divje zveri.) V Kataniji na Laškem je policija ujela neko ženo, ki je po cesti vabila s slaščicami otroke k sebi ter jim dajala piti vina s fosforjem. Na ta način je umorila 23 otrok. Pri sodniji je rekla, da se je hotela maščevati, ker sta bila njena otroka »zacoprana« in sta umrla.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Loterijne številke.

Gradec 19. oktobra	1895:	27, 42, 89, 7, 53
Dunaj		41, 3, 43, 65, 29

Hennebergova svila

13-16

— edino le pristna, če se naroči naravnoč pri mojih tovarnah — črna, bela in barvana, m. od 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.). Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dv. lif.), Zürich.

V najem

se odda po nizki ceni hiša, obstoječa iz dveh sob, kuhinje, obokane kleti in drugih shramb; vrhu tega živinski in svinjski hlevi in zemljišča, kolikor se želi. Hiša se nahaja četrte ure od trga in je posebno sposobna za malo prodajalnico in gostilno. Več se poizve pri upravnistvo »Slov. Gosp.« 1-3

Kneippova kava

v rudečih zavitkih
s podobo župni-
kovo, nadome-
stuje **hobovo**
kavo.

od bratov

Oelz

v Bregenz-u.

V kraje kjer se naši pridelki ne dobé, razpošiljamo poštne zavitke po gld. 2-10.

Dražbeno naznanilo.

V kraju **Sv. Rupert** nad Laškim se bode zidalo in dodelalo novo ljudsko-šolsko poslopje za 6525 gld. 92 kr., in se bode to zidanje po manjševalni dražbi oddalo.

Ta dražba bode dne 18. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne v stari šoli pri Sv. Rupertu in se k tej vsakdo pripusti, ki predpisani vadij 10 % izključne cene od 6525 gld. 92 kr. položi, dozdej ni pogodbe prelomil in proti katerega poštenosti ni zadržka.

Dotični dražbeni in stavbeni pogoji, kakor staveni načrt se lahko ogledajo do dne 11. novembra t. l. pri c. kr. okrajnem glavarstvu Celje v navadnih uradnih urah.

Krajni šolski svet pri Sv. Rupertu nad Laškim, dne 16. oktobra 1895.

Dražba cerkv. mošta.

Dne 2. novembra ob 10. uri predpoldne je dražba 20 polovnjakov cerkvenega mošta v Framu.

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme, dobi prosto stanovanje, hrano izvrstno, tedensko plačo po dogovoru. Zahteva se katoliška vera in lepo zadržanje, izvrstna spričevala. Slovenec ima prednost, delo je neprenehoma.

Ivan Krefel,

krojaški mojster v Braslovčah pri Celju.

Razglas.

Podpisani priporoča vsem Slovencem in rodoljubom svojo bogato zalogo najboljših vrste kave, čaja, riža, južnega sadja itd. dokaz temu je, da večina č. duhovščine pri njem naroča.

Razpošilja se na drobno in debelo od 5 kilogr. naprej franko po pošti, in sicer sledeče vrste kave:

Rio fina	po gld. 1.60 kilo
Santos	" " 1.65 "
Malabar	" " 1.80 "
St. Domingo	" " 1.85 "
Gold Java	" " 1.90 "
Portoriko	" " 2. — "
Ceylon la.	" " 2. — "
Ceylon Perl	" " 2.05 "
Mokka la. (prava arabska)	" " 2.10 "

Blago, ki ne ugaja, sprejme se nazaj ali zamenja.

Kupuje in sprejema v zameno tudi fižol in druge domače pridelke in plača po najboljši ceni.

Na povpraševanje se radovoljno in hitro odgovarja in priporoča

Z velespoštovanjem 2-3

E. A. Repeschitz,

Trst, — ulice Istituto št. 22. — Trst.

**Slavnim šolskim vodstvom in
krajnim šolskim svetom**

priporoča
tiskarna sv. Cirila
v
Mariboru

O pričetku šolsk. leta vse potrebne šolske tiskovine

slovensko-nemške
uradne ovitke
po najnižjih cenah
ter zagotavlja točno postrežbo.

kakor tudi

Javna zahvala.

Podpisani sem na draškovem pokopališču dal postaviti dva spomenika iz marmorja. Spomenika je napravil **Janez Horvat**, kamnosek iz Rač pri Pragerskem.

Spomenika sta lepa, dobro sestavljena in po ceni napravljena, in sem z njima in z delom kamnoseka čisto zadovoljen. Zato imenovanega kamnoseka spošтовanemu občinstvu priporočam!

V Draškovecu, dne 24. julija 1895.

Meštrics Gábor,
župnik.

3-3

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilenat papir v 80 barvah, bliščeč papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporoča na izbiro po nizki ceni 27-37

Andrej Platzer,
(prej Edv. Ferlinc)
gosposke ulice št. 3,
v Mariboru.

Na prodaj 3-3

je hiša s 3 sobami in kletjo, v kateri je krčma in prodajalnica; hiša je z opeko krita, tik okrajne ceste v Artičah št. 7 p. Brežice. Pri hiši je okoli 3 oralov zemljišča in 360□ sežnje na novo zasajenega vinograda. Cena se izve pri lastniku **Ivanu Gliha**.

Dražba cerkv. vina.

Dne 29. oktobra ob 10. uri predpoldne se bode pri Sv. Petru niže Maribora 199 hektolitrov izvrstnega mošta iz cerkvenih vinogradov prodajalo.

Cerkveno predstojništvo Sv. Peter niže Maribora.

Dražba cerkv. vina.

V torek, 5. novembra t. l. se bo ob 10. uri predpoldan v Nebavi v kleti cerkve sv. Marjete pri Pesnici 50 hektolitrov novega vina, izvrstne kapljice, po dražbi prodajalo.

1-2 Cerkveno predstojništvo.

V najem vzeti želi hišo za trgovino v primer- nem kraju zdaj ali ob novem letu. Naslov: A. S. poste restante Ljutomer. 2-2

Išče se čevljar, ki dobi prosto stanovanje blizu Maribora. Kje pove upravn. „Slov. Gosp.“ 2-2

Izurjen organist

išče službe na kakikolišari, katero želi takoj nastopiti. Več pove upravn. „Slov. Gospodarja“ 2-3

Učenec iz dobre hiše, obeh deželnih jezikov zmožen, se takoj vsprejme v trgovini z mešanim blagom **Jeržeta Werbnika** na Dobrni pri Celju.

Učenec, slovenskega in nemškega jezika zmožen, iz boljše hiše, s primerno omiko, sprejme se takoj v trgovino mešanega blaga. Več pove upravn. tega lista. 3-3

Mlin

s tremi tečaji na prodajo pri Pristavi na močni vodi; zraven 2 orala njive in travnika. — Cena 1050 gld. — Posednik **Franc Mihelič** v Gorah pri Studenicah. 2-2

Viničar se išče!

Priden viničar s 4 ali 5 delavnimi ljudmi, ki bi 5 oralov velik vinograd obdeloval, se vsprejme. Več pove upravn. „Slovenskega Gospodarja“ 2-2

**Uradne in trgovske
KUVERTE**
s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.